eduresourceza.com

Downloaded from eduresourceza.com

NASIENRIGLYNE

VRAESTEL 1: PROEFEKSAMEN - 28 AUGUSTUS 2023

VRAAG 1: LEESBEGRIP

1.1 Hy was geïnspireer om ŉ nuwe rekenaarspeletjie verder te ontwikkel. 1

1.2 Griebenouw se vrou is Afrikaans en het kennis van die tegnologie van die taal. 1

1.3 Dié speletjie is sonder die geweld van gevegte en donkder temas. 1

1.4 Die speletjie is gebaseer op ŉ fantasieskrywer se boekereeks.

OF

Die reuseskilpad is ŉ mite en kan nie regtig in die rumte beweeg nie. 1

1.5 b. Spelers moet mekaar help. 1

1.6

- Spelers moet saam ✓ met mekaar werk om te oorleef / temas fokus op spanwerk.
- Dit reflekteer die konsep van ubuntu ✓ / spelers moet aan hul medemens dink. 2

1.7 Tradisionele speletjies het die doel ✓ om ander spelers te wen. Hierdie speletjie het die doel om die reuseskilpad ✓ aan die lewe te hou. 2

1.8.1 ONWAAR 1

1.8.2 "**World Turtles** is op 1 Mei 2023 op ... die wêreld se grootste rekenaarspeletjie-markte bekendgestel." 1

1.9 Ja: Hy wil hê dat sy kinders die speletjie speel in die taal wat hulle praat. 1

12

VRAAG 2: ADVERTENSIE

2.1

- Die meisie sit met ŉ pen en ŉ skryfblok in haar hand; dit illustreer die aspek van **skryf**.
- Die spraakborrel met die vraagteken en ook haar gesigsuitdrukking wys dat sy aan interessante idees moet dink om **kreatief** te wees. 2

2.2.1 Leerders wat daarvan hou om kreatief te skryf.

OF

Downloaded from eduresourceza.com

Downloaded from eduresourceza.com

~~Onderwysers wat Afrikaans Huistaal of Afrikaans Eerste Addisionele Taal aanbied.~~ Leerders wat Afrikaans as Huistaal of EAT op skool neem. 1

2.2.2 Leerders kan kontantpryse en sertifikate ontvang en hulle onderwysers kan kursusse bywoon. 1

2.3.1 Waar 1

2.3.2 Hoërskoolleerders wie se huistaal Engels is, doen gewoonlik Afrikaans Addisionele Taal en Addisionele Taal skryfwerk kan vir die kompetisie ingeskryf word. 1

Opmerking: Aanvaar ook: Onwaar, want die kompetisie is nie vir Engels huistaal skryfwerk nie.

2.4 apart 1

2.5 Nee: Slegs opstelle kan vir die kompetisie ingeskryf word. 1

2.6 Beeld/Beeldskool /e-Beeldskool 1

9

VRAAG 3" VISUELE BEGRIP

3.1 d. moedeloos 1

3.2.1 Die ma **of** die hond 1

3.2.2 Die ma:

- Haar skouers hang.
- Haar kop is vooroor gebuig.
- Sy leun met haar arms op die tafel.

(Een korrekte voorbeeld)

Die hond:

- Sy rug is krom.
- Sy hare hang.
- Sy gesig lyk ongelukkig, want hy tjank.

(Een korrekte voorbeeld) 1

3.3 bakkies 1

3.4 koerant 1

3.5 ontspan / Moenie bekommerd wees nie. / Moenie stres nie. (Soortgelyk) 1

3.6 'n Bril

Downloaded from eduresourceza.com

Downloaded from eduresourceza.com

LW: Brille is foutief 1

3.7 **Seun:** Hy dra 'n T-hemp wat uithang en 'n kniebroek. Hy is ook kaalvoet. ✓

Pa: Hy dra 'n langmouhemp met 'n das. Hy het ook 'n langbroek met skoene aan. ✓

Opmerking: Gebruik eie oordeel vir hoeveel besonderhede genoem moet word om 'n punt te regverdig. 2

9

30 punte

AFDELING B: OPSOMMING

VRAAG 4

1. Moenie dink niemand ✓ wil vriende met jou wees nie. Sluit by 'n groep aan ✓ wat jou belangstelling deel. 2

2. Moenie net met iemand ✓ wat jy ken gesels nie.Stel jouself aan iemand voor wat jy nie ✓ ken nie. 2

3. Moenie dadelik huis ✓ toe gaan nie. Gaan kuier ✓ weer. 2

4. Moenie dink mense ✓ ignoreer jou nie. Dink positief oor jouself. / Glo dat mense van jou hou. 2

5. Jou liggaamshouding en gesigsuitdrukking moet nie ✓ onvriendelik wees nie. Wys mense dat jy ✓ van hulle hou. / Groet vriendelik en wys jy bly is om hulle te sien. 2

(72 woorde)

Assessering

- Elke korrekte feit tel 2 punte.
- Die volgende word dan van die totaal afgetrek, m.a.w. merk negatief:
    - -½ vir elke direkte aanhaling, dus 2½ in totaal

Downloaded from eduresourceza.com

Downloaded from eduresourceza.com

- -1 vir woordtelling wat nie aangedui is nie.
- -1 vir minder as 60 of meer as 80 woorde.
- -1 indien leerder oor die woordtelling gejok het.
- Let wel: die sinne moet die hoofgedagtes se **betekenis** sinvol en korrek kommunikeer.
- Leerders kan **een of twee sinne** vir elke hoofgedagte gebruik.

10

VRAAG 5: VOORBEREIDE GEDIG - "MAMMA" KAN EK NIE SÊ NIE

5.1 Die direkte aanspreekvorm "Mamma" impliseer en suggereer 'n intieme band van liefde tussen ma en kind. Maar die spreker ervaar dit nie van haar ma nie. 1

5.2 "van wik en weeg" 1

5.3 Dit skep 'n tipografiese skeiding wat die skeiding/afstand tussen ma en kind, selfs voor geboorte, beklemtoon. 1

5.4 a. parentese 1

5.5 Die dubbelpunt kondig die slotgedagte aan. Dit dien as uitsteltegniek en die herhaling van "weet" beklemtoon hierdie slotgedagte. 1

5.6

- Jy kyk nie met liefde en omgee vir my nie.
- Ek sien jou nie in my oë gereflekteer nie/sien nie my beeld in jou oë nie. 2

5.7 tersine 1

5.8 Die gedig bestaan uit 'n enkele sin wat met 'n hoofletter begin en met 'n punt eindig. 1

5.9 d. Die hartseer van 'n kind wat weet dat hy/sy nie welkom is nie. 1

10

VRAAG 6: VOORBEREIDE GEDIG - AANDEELHOUER

6.1 Die finansiële wêreld: besit aandele in 'n besigheid/maatskappy.
Betrokke in sakewêreld/handelswêreld. 1

6.2.1 As rykmanskind deel hy in die voordele en voorregte van sy pa se finansiële loopbaan. 1

6.2.2 Hy rebelleer ✓ amper teen sy pa se beroep en stel hoegenaamd nie in enige

Downloaded from eduresourceza.com

Downloaded from eduresourceza.com

aspek van die finansiële wêreld belang nie. Hy gebruik ✓ finansiële terminologie om sy lewensuitkyk te beskryf.

OF

Hy trek volle voordeel ✓ uit sy pa se finansiële beroep terwyl hy dit terselfdertyd ✓ kritiseer. 2

6.3 Sy reaksie is emosioneel en baie negatief: hy sal nóóit sy pa se beroep volg nie! 1

6.4.1 effektebeurs: plek waar aandele gekoop en verkoop word. 1

6.4.2 Beursie waarin hy sy geld (waarvoor sy pa sorg) bêre en wat hy in sy broeksak sit. 1

6.5 b. enjambement 1

6.6 Ouers verwag dikwels dat kinders hul ouers se beroep moet volg – veral as die ouers in ŉ baie suksesvolle beroep is. 1

6.7 Hy belê in sport om sy spiere te ontwikkel en sodoende die meisies te beïndruk; hy glo dat hy ŉ wonderlike effek op die meisies het en dat hulle hom bewonder. / Daar is ook ŉ suggestie dat hy sy pa se geld gebruik om die meisies te beïndruk. (Soortgelyk) 1

10

VRAAG 7: ONVOORBEREIDE GEDIG – KRUIP JY OOK WEG?

7.1.1 Retoriese vraag. 1

7.1.2 Die vraag, wat soortgelyk aan die titel is, word in reël 1 van strofe 1 en reël 19 van strofe 2 herhaal. 1

7.2

- in die stiltes van die verlede
- in die chaos
- in die onrealistiese vrede
- in die bang gange
- in jou huilende bed

(Een korrekte voorbeeld; aanhaling van reëls is ook korrek.) 1

7.3.1 Vrye vers 1

7.3.2

Downloaded from eduresourceza.com

Downloaded from eduresourceza.com

- aktuele tema
- geen vaste rymskema nie
- lengte van versreëls wissel
- geen vaste strofebou nie (Een korrekte voorbeeld) 1

7.4 in die bang gange van jou gedagtes

OF

in jou huilende bed 1

7.5 irrasionele 1

7.6 in jou huilende bed 1

7.7 Die langer reëls word al korter en eindig met 'n geïsoleeerde woord in die laaste reël: **dit beklemtoon die spreker se eensaamheid** / dat sy nie kans sien om dinge alleen reg te maak nie. 1

7.8 c. sy voel eensaam en alleen . 1

10

30 punte

VRAAG 8: SINSTRUKTURE

8.1 Jeremy se pa vra vir Jeremy hoe dit met hom gaan. 1

8.2 Die onderwysers drink energiedrankies daarom sien hulle baie vraestelle na. 1

8.3 Nee, moenie/moet nie julle energiedrankies drink nie! 1

8.4 Jeremy se ma kook baie water om die koffiebekers vol te maak. 1

8.5 Die voëltjie waarvan die vlerke vinnig beweeg, lyk soos Jeremy. 1

8.6 Sy koffiebeker word op die oomblik versigtig deur Jeremy se pa vasgehou. 1

8.7 Die vorige dag het Jeremy se ouers hulle koffie gesit en drink om met mekaar te gesels. 1

8.8 Die leerlinge het gedurende die eksamen energiedrankies by die skool gedrink. 1

8.9 In die toekoms sal dit nie 'n goeie idee wees om energiedrankies te drink nie. 1

8.10 Alhoewel dit amper die einde van die eksamen is, probeer die leerders elke dag leer. 1

8.11 Hierdie week leer Jeremy baie hard as/wanneer hy Afrikaans moet skryf. 1

8.12 Volgende week sal Jeremy goed in sy Afrikaanse eksamen wil doen. 1

Downloaded from eduresourceza.com

Downloaded from eduresourceza.com

12

VRAAG 9: WOORDSTRUKTURE

9.1 beter

9.2 tagtig

9.3 moeilik

9.4 trotsste

9.5 punte

9.6 laggende

9.7 vir

9.8 koevert

9.9 ouers

9.10 oë

9.11 hoe laat

9.12 dolgelukkig / smoorgelukkig

9.13 opgewonde

9.14 goeie

9.15 ego's

9.16 hoedjie

16 X ½ = 8

VRAAG 10: KOMMUNIKASIE

10.1 Respons: Vriendelike uitnodiging; koffiewinkel met Afrikaanse naam, asook tyd van afspraak moet genoem word. 2

10.2 Respons wat entoesiasme/opgewondenheid kommunikeer. 2

10.3 Respons van irritasie/frustrasie wat gedink word. 2

10.4 Respons wat laat wees verduidelik. 2

10.5 Positiewe of negatiewe respons: aanvaar verduideliking al dan nie/simpatiek al dan nie. 2

10

30 punte

Downloaded from eduresourceza.com

Downloaded from eduresourceza.com

Let wel:

- 1 punt vir korrekte respons; 1 punt vir taal.
- Spelfoute word nie gepenaliseer nie.
- Indien instruksie se sinne net so oorgeskryf word, 0 vir respons. Gedeeltes van instruksie mag wel gebruik word.
- Indien respons foutief is, geld taalpunt steeds.
- Taal: -½ punt per tipe fout per respons.
- -½ punt vir elke respons té lank of té kort.

GROOTTOTAAL 100

VRAAGGRADERING

INHOUD BEGRIP

Denkvlak	Vraag 1	12 punte
7		0
6	1.6	2
5	1.3; 1.4; 1.7	4
4	1.2; 1.9	2
3	1.8.1; 1.8.2	2
1 – 2	1.1; 1.5	2

Denkvlak	Vraag 2	9 punte
7		0
6		0
5	2.1	2
4	2.2.1; 2.3.1; 2.3.2	3
3	2.2.2; 2.5	2
1 – 2	2.4; 2.6	2

Downloaded from eduresourceza.com

Downloaded from eduresourceza.com

Denkvlak	Vraag 3	9 punte
7		0
6		0
5	3.2.1; 3.2.2	2
4	3.7	2
3	3.1	1
1 – 2	3.3; 3.4; 3.5; 3.6	4

Vlak 1 – 2	9	30%
Vlak 3 – 4	13	43.3%
Vlak 5 – 7	8	26.6%
	30	99.9% = 100%

INHOUD OPSOMMING

Denkvlak	Vraag 4	10 punte	
7		0	
6	Skep eie teks	1	
5	Analise	2	30%
4	Begrip	4	40%
3	0	0	
1 – 2	Kennis	3	30%

INHOUD POËSIE

Denkvlak	Vraag 5	10 punte
7		0
6	5.1	1

Downloaded from eduresourceza.com

Downloaded from eduresourceza.com

5	5.5	1
4	5.2; 5.6; 5.9	4
3	5.3	1
1 – 2	5.4; 5.7; 5.8	3

Denkvlak	**Vraag 6**	**10 punte**
7		0
6		0
5	6.2.2	2
4	6.2.1; 6.6; 6.7	3
3	6.4.2	1
1 – 2	6.1; 6.3; 6.4.1; 6.5	4

Denkvlak	**Vraag 7**	**10 punte**
7		0
6		0
5	7.7; 7.8	2
4	7.2; 7.6	2
3	7.3	1
1 – 2	7.1.1; 7.1.2; 7.4; 7.9	5

Vlak 1 – 2	10	33.3%
Vlak 3 – 4	12	40%
Vlak 5 – 7	8	26.6%
Totaal	30	99.9% = 100%

INHOUD TAALVAARDIGHEID

Denkvlak	**Vraag 8 - 10**	**30 punte**

Downloaded from eduresourceza.com

Downloaded from eduresourceza.com

7	10.5	2
6	8.4; 10.4	3
5	8.3; 8.10	2
4	8.1; 8.5; 8.6; 8.8; 10.2; 10.3	8
3	8.7; 8.11; 10.1	4
1 – 2	8.2; 8.9; 8.12; 9.1 – 9.16	11

Vlak 1 – 2	11	36.6%
Vlak 3 – 4	12	40%
Vlak 5 – 7	7	23.3%
Totaal	30	99,9% = 100%

eduresourceza.com

Downloaded from eduresourceza.com